

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4
Negyed évre	2

Pénzküldemények:

a Szászsebesi ipar- és gazdasági hitelszövetkezet címére Szászsebesen küldendő.

Megjelenik minden csütörtökön.

Felelős szerkesztő és tulajdonos
lapkiadó:

Podhradszky Emil.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fil. Ajánlköázásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fil. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint

XII. évfolyam.

Szászsebes, 1908. március 12.

11. szám.

RÉGIPÉNZEK aranyból és ezüsből jó árban megvétetnek.
Schmidég Alfréd, Budapest, I., Maros-utca 7.

FARAGÓ BÉLA

Eddig 25 arany,
ezüstérem és disz-
oklevéllel kitüntette.

Eddig 25 arany,
ezüstérem és disz-
oklevéllel kitüntette.

csász. és kir. udvari szállító.

Magyar magpergető gyára. Erdészeti magnagykereskedés.
Erdei csemetekertek. Diszfenyőkertészet Fajburgonya termelés.

ZALA-EGERSZEGEN.

Ajánl legjobb minőségű tű és lomblevelű famagvakat, szlavon tölgymakkot gyümölcs- és fűmagvakat, összes erdősítéshez szükséges tölgy, luczfenyő és minden egyéb lomb- és tülevelű facsemetét.

Élősövénynek Ákác, Gleditschia Maclura Aurentiaca, a mely áthatlan sövényeket képez.

➡ Gyümölcsvadonczok, Gyümölcsfák, Rózsák. ➡

➡ **100-féle legujabb és bőtermésű FAJBURGONYÁT,** ➡
továbbá vadetetésre és gazdasági célra igen alkalmas csicsókát.

Legmagasabb árban vásárol fenyőtobozakat tölgymakkot és lombfa magvakat!

➡ Mintázott ajánlatokat kér. ➡

Részletes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Husliszt

legolcsóbb erőtápszer kutyák, baromfi és fácánok részére.

A folyton friss minőségű és soká eltartható ezen huslisztból 5 kilogram bérmentesített postai szállítással 3 korona 24 fillérbe kerül s tápértéke megfelel 20 kilogramnyi jó nyershus táperejének, 68% fehérnye tartalom biztosítva.

Zoubek Róbert I. sziléziai erőtakarmánygyára.
TESCHEN (Szilézia).

Haering Ede

természetrajzi tanszergyáros

SZEGED

Csemegi utca 5 és 7 szám

Elválalja mindenféle állat művészies kitömését felelősség mellett.

Nagyobb vadászszobák berendezésére trophéák, szönyegek és reliefképek készítésére vállalkozik. Praeparálásra alkalmas vadat a legjobb áron megvesz, esetleg más praeparátummal becserél. Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Vadakat a következő áron vásárol:

Vadmaeska	4-6 kor-ig	Vaddisznó súly szerint.	
Borz	4-6 „	Galamb	0:80-1 kor-ig
Vióra	10-20 „	Tuzok	8-10 „
Róka	3-6 „	Erdei szalonka	2-2.40 „
Medve nagyság szerint.		Daru	6-12 „
Mókus	1 „	Vadlud	2-3 „
Mogyorós pele	1 „	Vándor sólyon	2 „
Földi kutya	1-2 „	Sas	3-10 „
Szarvas nagyság szerint.		Keselyű	10-12 „
Őzbőr	3-5 „		

A gyár a Délmagyarországi Közművelődési Egyesület védnöksége alatt áll.

Megrendeléseket elfogad a Szent-István Társulat is, Budapest, VIII. Szentkirályi utca 28.

Sürgőnycim: HAERING, SZEGED.

ÉLŐVADAK.

Foglyokat, fácányokat, nyulakat, özeket, szarvasokat, däm-vadat, uhukat kunyhóleshez, minden faju ragadozó emlősöket és madarakat, tyukokat, libákat diszfácányokat vásárol és erre vonatkozó ajánlatokat kér

MAYER EDE
élővad kiviteli üzlete.

Wiener-Neustadt, Ausztria
Schneeberggasse Nr. 10.

Fiók vadkereskedés Magyarországon Savanyukut,
Sopron megye.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:	
Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 "
Negyed évre	2 "

Pénzküldemények:
a «Szászsebesi ipar- és gazdasági hitelszövet-
kezet» címére Szászsebesen küldendők.

Megjelenik minden csütörtökön.

Felelős szerkesztő és tulajdonos
lapkiadó:

Podhradszky Emil.

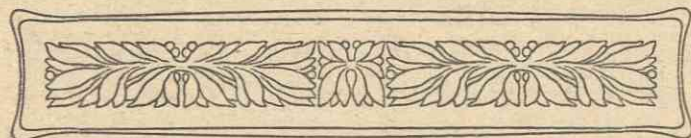
Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak
helye 20 fil. Ajánlköztásoknál, eladás vételnél
minden szó után előre beküldendő 4 fil.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
sékelt díjak egyezség szerint

XII. évfolyam.

Szászsebes, 1908. március 12.

II. szám

A kincstáriak nyugdíjbajai.

(Folytatás és vége.)

Eltekintve egyébként attól, vajjon valamely özvegy nőben van-e hajlandóság az erkölcstelen életmódra vagy nincs, avagy végül koránál vagy testi tulajdonságainál fogva egyáltalán módjában áll-e olyan életmódot folytatni, mi a magunk részéről azt az elvet valljuk, hogy tulajdonképpen a nyugdíj az egyedüli új házasságralépés esetét kivéve jogszerűen nem lenne elvonható. Itt természetesen nem azt állítjuk, hogy ez az elvünk a most érvényben levő nyugdíjtörvény rendelkezései ellenére is érvényesíthető lenne, mert hiszen a törvény — legyen az akár mikép megszerkesztve, — ha egyszer szentesítést nyert, szent és sérthetetlen s annak rendelkezései minden honpolgárra nézve egyaránt kötelezők, hanem igenis annak a nézetünknek adunk kifejezést, hogy a törvénynek ez az intézkedése nem indokolt, hanem inkább sérelmes.

A mi véleményünk szerint ugyanis a nyugdíj szerzett jog, mely annak, aki ezt magának megszerezte, kizárólagos és magán tulajdonát képezi s annak birtokában jogosan senki és semmi által sem lenne megháborítható vagy korlátozható.

A nyugdíjat mi jogi szempontból éppen

olyannak tekintjük, mint a valamely biztosító társaságnál biztosított életjáradékot, mert hiszen a nyugdíjalapra ha más lerovások a rendes fizetésből nem is történnek, de a fizetési fokozatok s így a fizetés emelések után levonni szokott és a magasabb fizetési összeg egy harmadával számított szolgálati díj feltétlenül erre a célra szolgál s így ezt olyannak kell tartanunk, mint azokat a díjakat, a melyeket egy magán fél a biztosító társaságnak bizonyos kikötött időn át fizetni köteles, hogy magának ez által öreg napjaira vagy esetleg elhalálozása utánra családja javára bizonyos összegű évi járadékot s így megélhetést biztosítson, már pedig a biztosító társaságoknak eszükbe sem jutna az, hogy az ilyen szerzett életjáradék kifizetését az esetleg erkölcstelen életet folytatott biztosított féllel szemben megtagadják, sőt még abban az esetben sem teszik, vagy tehetik, ha az illető gonosztevővé válik és talán rövidebb-hosszabb ideig terjedő börtönbüntetést kell elszenvednie.

Természetes, hogy annyi sok cikornya mellett s míg a szegény özvegy a kívánt különféle okmányokat mind megszerzi, hetek, sőt gyakran hónapok mulnak el, ilyen hosszú időn át pedig semmit sem kap abból a nyugdíjból, a melyhez joga van. Igaz, hogy azután, mikor az összegyűjtött iratok mind együtt vannak, folyósítva lesz a nyugdíj visszamenőleg is, egészen a jogbalépés napjától, azt azonban senki sem kérdezi az özvegytől, hogy addig — esetleg számos gyermekeivel együtt is — miből tartotta fenn magát.

Ismerünk esetet, a hol egy szegény özvegy másfél évvel ezelőtt kegyelmi uton kért némi nyugdíjat a maga s nevelési járulékot négy serdületlen gyermeke számára s már közel fél éve meg is halt, gyermekei is szétszoródtak a világban, a nélkül, hogy a kért nyugdíjat s illetve életjárulékot megkaphatták volna. Ugy hallottuk, hogy a szegény nő halálát a rettenetes nélkülözés siettette s azt talán fölösleges is emlitenünk, hogy csak jó emberek körében tett gyűjtésből lehetett őt eltemetni s az apró árvák első nyomorúságának enyhítésére némi csekély összeget nyújtani.

Arról talán beszélni nem is szükséges, sőt felesleges, hogy az özvegy nyugdíja nagyon csekély a megélhetésre, annyival inkább, mert abból kell a lakbért is fizetni, melynek levonása után bizon élelemre, ruházatra alig marad valami, de hát még is több a semminél s ha az özvegynek nincsenek reá szoruló kis gyermekei s koránál és testi épségénél fogva még némileg keresztelkedés, csak eltengődik valahogy.

Nagyobb baj az özvegyre, ha több apró gyermekkel marad hátra s a legnagyobb kivált akkor, ha a gyermekek száma háromnál kevesebb, mert nyugdíjtörvényünk furcsa s alig megmagyarázható ama intézkedése folytán, hogy az özvegynek csak abban az esetben van gyermeknevelési járulékra igénye, ha legalább három gyermeke van, illet egyáltalán egy vagy két árva után nem kap. Mintha bizon egy vagy két gyermeknek nem kellene enni adni s nem kel-

lene azokat ruházni, betegség esetén gyógyíttatni, majd végül iskoláztatni! Annak idején talán ugy gondolkozott a törvényhozás, hogy az özvegynek járó nyugdíj teljesen elégséges arra, hogy abból nem csak maga az özvegy, hanem még egy vagy két gyermek is megélhet. Lehet, hogy az ugynevezett régi jó időben így is képesek voltak megélni az özvegyek, de hogy az a mai drága időben már sehogy sem lehetséges, azt mindenki jól tudja.

Igaz, hogy maga a törvény szerint járó gyermeknevelési járulék is olyan csekély összegben van megszabva, hogy abból egy kalitkában mókust is alig lehetne eltartani, mert hiszen az a havi három s így összesen évi harminchat korona még egy csecsemőnek a ruhájára is alig futja s bizon ha az a gyermek csak erre lenne utalva, vagy hamarosan éhen pusztulna, vagy meztelen testét megvenné a hideg és fagy.

Ebből a csekély nevelési járulékból pedig nem csak a gyermek élelmét és ruháját kell az özvegy anyának beszerezni, hanem annak idején még az iskoláztatása költségeit is viselni, fizetvén tandíjat, vásárolván tankönyveket, író és rajzszerket, no meg az orvosi és patikai költségeknek is csak ebből kell kikerülni.

Azt mondhatná erre valaki, hogy hát a nap-számos, az iparos, földmives vagy más állami vagy közhivatalon kívül élő honpölgár gyermekének ha árvaságra jut, még csak ennyije sincs; igen ám, de ezek nem is szerezték meg maguk-

TÁRCZA

A gaz rabló.

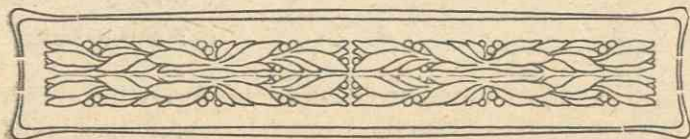
A gödöllői uradalomban évenként tartatni szokott körvadászatok egyikén egy télen magam is részt vevén, egy érdekes esetnek voltam szemtanúja, amelyet a vadászat különbeni eredményének talán unalmas részletezése helyett a következőkben közölni érdemesnek tartok.

A vadászat napjának reggelén a láthatárt meg lehetős sűrű köd borította, addig is tehát, míg az eloszlik, a gyülekező hely, a szent-királyi erdési lak közelében fekvő fiatalosokban két hajtás rendeztetett nyulakra és fácánkakasokra. E hajtások egyikében a

hajtók egy fogolymadarat koncolgató ölyvet (*Falco palumbarius*) vertek fel, mely zsákmányával, egyenesen a lövővonal felé tartott, ahol is az egyik vadász által szárnyon lövetén, a lövővonalon túl a cseprentésbe esett; ezalatt azonban ugyancsak erre a vadászra egy nyul is jött, mely hátsó részén megsebezten ugyan azon cseprentésben igyekezett menekülni, a hova az ölyv esett. A hajtásnak ezután nemsokára vége lett, s az illető vadász azután figyelmezteti az arra kijövő hajtókat, hogy melyik irányban keressék az általa elejtett ölyvet és nyulat. A hajtók ezekre csakhamar rá is akadtak, de minő csodálat lepott meg bennünket, a midőn a hajtók által a helyszínére hivatunk! A szárnyatört ölyv ugyanis eleresztette az elragadott foglyot, s a helyett, hogy menekülni igyekezett volna — ragadozó vad szenvedélyében saját önmagáról is megfeledkezve, — tört szárnyát a földön vonszolva, gyors ugrással a menekülni igyekező nyulra vetette magát. A szegény tapsifüles a nem gyanított meglepetés után, számtalan ellenségei közül a legkegyetlenebbik által

nak az erre való jogosultságot s így e fölött nem is panaszkodhatnak.

Azok a viszonyok pedig, melyeket itt elősoroltunk, nem rémlátományok és nem egy extravagáns agy szüleményei, hanem megismerésükre gondos megfigyelés és mérlegelés nyújtotta az alkalmat és módot. Nem is azért irtuk meg itt talán a szükségesebbnél is körülményesebben cikkünket, hogy azzal a fennálló jogrend és törvény ellen izgassunk és bujtogassunk, hanem hogy rámutatva a nyugdíjtörvénynek sérelmes részeire vagy hiányos intézkedéseire, ezekre rátereljük azok figyelmét, a kiknek módjukban van vagy lesz az új nyugdíjtörvény megszerkesztésébe befolyjni, vagy pedig egyes mostani sérelmes intézkedéseket még a mostani törvény keretén belül is rendeleti úton orvosolni.

Vadászati teendők.

(Folytatás és vége.)

Junius.

Sok-sok apró vadnak ad életet ez a hónap. Különösen arra fordítsunk nagy gondot, hogy a rétek kaszálása alkalmával kikaszált fészkek veszendőbe ne menjenek. A tojásokat házi kotló alá kell tenni kiköltetni. A hol hangyatojást lehet szerezni, ott a kis foglyok

látván magát megtámadva, megrémülve végső erejével igyekezett a sűrűségbe menekülni. Ez azonban nem ment olyan könnyen, mert az ölyv éles karmaival erősen a nyul hátába csimpaszkodva sértetlen maradt fél szárnyának lebegése által igyekezett egyensúlyát a nyul hátán fentartani, e közben pedig hegyes csőrével erőteljes csapásokat mért sebesült áldozatának fejére. Az ölyv azonban csak egy néhány pillanatig birta magát előbb leírt helyzetében megtartani, minthogy részint a sebzett nyul félszeg ugrásai következtében, részint pedig azon körülménynél fogva, hogy e közben csak az egyik szárnyát használhatta, egyszerre csak egyensúlyt veszítve lefordult a nyul hátáról, s a nélkül, hogy áldozatát karmai közül kibocsájtotta volna, a földön vonszoltatta magát tovább. Ekkor ugyan a vadász, a ki mindkettőjüknek veszítést okozta, meg-sajnálta a nyulat s egy lövéssel véget vetett szenvedéseinek.

Az ölyv ugylátszik, hogy ettől a lövéstől sértetlen maradt, mert a lövés után kibocsátotta a nyulat

és fácánok felnevelése gyerekjáték. Nagy szolgálatot teszünk ezáltal területünknek.

A fővadak és őzek sózóit gondozni kell, mert ezeknek is jót tesz a sózás és így maradnak meg a területen.

A duvadak rendkívül sok fiatal és öreg vadat pusztítanak e hónapban. Ajánlatos tehát, hogy résen legyünk.

Julius.

Sok kis fogoly, fácán és idei nyulacska népesíti a határt. Megkezdődik az aratás, s ilyenkor vigyázni kell, mert a földmivesek nagy szeretettel viszik ki kutyájukat. Természetes, hogy sok kis nyul esik áldozatul, de meg fácán, meg fogoly is elpusztul.

A fiatal kacsák, de meg a nagy szürke ludak is ebben a hónapban szárnyra kelnek. Előbbiek az árpatarlót, utóbbiak pedig a buzatarlókat keresik fel nagy szeretettel. Ügyesen elülve sokat lehet belőle aggátékra szedni.

Szárnyas ragadozókat uhuval lehet vadászni. A rókák elhagyják fiaikat, sok kárt tesznek most már fiatalok, öregek egyaránt.

A törvény már e hó elsején megengedi a szarvasbikák lövését, de fejdíszre a boldog vadásznak nem okozhat örömet, mert még teljes éretlen börtökben van s ilyenkor kevés helyen lövik e szép, nemes állatot.

Az orvvadászok nagy szeretettel lövik most már a vad minden fajtáját. Ügyeljünk rájuk.

Augusztus.

Sok vadász várja szivrepesve e hó első napját. A vadásztörvény, bár nagyon hibásan, megengedi e hó 1-én a fogoly vadászatát, 15-én pedig még sokkal helytelenebbül a nyul és fácán lövését is, a törvény

karmai közül, s csakhamar föltápáskodva, bámulva maga körül nézett; ez a körülmény arra enged következtetni, hogy vad szenvedélyében a közvetlen közéletben történeteket eddig nem is vette észre. A hajtók a csodamadarat megakarták fogni, az ölyv azonban ezt látva, a helyett, hogy menekülni igyekezett volna, védőállásba helyezkedett, sárga szeméit forgatva, csak a pillanatra lázott lesni, amelyben a pusztá kézzel feléje közeledő egyik hajtó utána fog nyulni; ez azonban az ölyv e kihívó magaviselete s különösen szemének nem éppen barátságos tekintetétől megfélemlítve, szándékaról csakhamar lemondott, amiért aztán a többi társától nem éppen hizelgő megjegyzéseket kellett zsebre raknia.

A leírt jelenet természetesen csak néhány percig tartott, s minthogy e közben a hajtás az egész vonalon befejeztetett, az ölyv az összesereglett s egymást biztató hajtók által legyőzve nagy diadallal a gyülekező helyre vitetett. E ritka jelenségnek okát igen nehéz másra magyarázni, mint az ezen ragadozó madárnál

nem a vadásznak, hanem a lövőnek, a peccsenyevadásznak csinálta intézkedését. Ezen a dolgon a vadásznak kell segíteni, még pedig úgy, hogy fumigálnia kell a törvény intézkedését, foglyot legalább aug. 15-ike előtt nem kell löni, csak mutatóba néhány darabot, hiszen augusztus elején igen kiesínyek a foglyok.

Nyulat saját jól felfogott érdekei miatt, ne lőjjön a terület tulajdonosa, hiszen ilyenkor lehet az állományt a legjobban kipusztítani, mert sok szoptató és hasas nyulat pusztítunk el egy-egy kapzsi lövéssel. Fácánt a tenyésztő úgy sem lövi. Lövik ugyan a szomszédok, de majd csak eljön az az idő, a mikor mindezen a hibákon javítani fognak. Ezt kívánná az ország gazdasági érdeke.

Hogy mit lehet, hogy lehet vadászni, azt ugyanis tudja mindenki. De aki a területét és vadját szereti, legyen óvatos a vadászatoknál.

Különösen az orvvadászatot kísérik nagy figyelemmel.

Szeptember.

Kinek vadterülete van, ebben a hónapban már lesi, várja a szarvasok bögési idejét. Délibb vidéken e hó elején bögnek a fejedelmi állatok, északibb vidéken e hó 15–20-ika tájékán kezdődik meg a bögés. Boldog, aki egy-egy jó bikát terítékre hozhat.

Ebben a hónapban már aranyos a fogoly farka. A kukoricákat is a legtöbb vidéken törlik, kívágyák a kukoricaszárát, s alig van a fogolynak menedéke. Ilyenkor a jó kutya sokat ér, s nagyon megkönnyíti a vadász munkáját.

Most van az őszi szántások ideje, sok földművesnek ott van a fegyvere a kocsioldalban, vagy valamely barázdában. Az ügyes vadőr sok kihágásnak veszi szorgalmas utánjárással elejét. Sok kutyát visznek ki ilyenkor a mezei munkához, persze, hogy sok kis

nyul életének vessenek véget, mert ilyenkor is vannak még fiatal nyulak, ezek még decemberig szépen kifejlődnek, ha a vadászok, vadorzók és a házikutyák el nem pusztítanak.

Október.

A hosszú csőrű vendégek a hidegebb régiókból ismét levonulnak hozzánk, most is nagy örömet szereznek a vadászoknak. Ott, a hol fácán is van, a vadászat nagy gyönyörűséget szerez változatosságával. Fácán, szalonka, nyul, meg néha egy-egy róka is kerül aggatékra, illetve terítékre. Aki területének gondját viselte, az különösen ebben a hónapban látja gondoskodásának hasznát. Most már vadászhat mindenre, kis vadjai mind kinőtt példányok, csak még a nyulak között akadnak keztyűnagyságúak. Ezeket meg úgy sem lövi rendes vadász.

A szárnyas ragadozók vándorutait most már megkezdik s nagy kárt tehetnek védtelen foglyokban. A rókák többnyire az erdei sűrűbe veszik magukat. Óvjuk területeinket az ismert ellenségektől.

November.

A nagy nyul- és fácánvadászatok most már többnyire mindenütt kezdetüket veszik. A szalonkák még itt vannak, de az első hideg fagy csőrüket kifagyasztja a földből, nem tudnak ételmet keresni. Utaznak délre honnan a szerelmet élesztő tavasz hozza őket ismét ide.

A vízi szárnyasok most már inkább a folyó és nagyobb vizekre vonulnak s nehéz őket megközelíteni.

Folynak a vadászatok mindenütt s ez jól van így, csak a jövő évről is gondoskodjunk, ne hogy kiöljünk mindent.

Fogolytetőket, védőhelyeket kell felállítani. A fácánokat etessük gondosan, a ragadozókat pusztítsuk, a vadorzókat ellenőrizzük.

általánosan ismert telhetetlen, vérengző természetre.

Hogy mily veszedelmes rabló és hogy mily rettegés és halálfélelem szállja meg megjelenésekor házi szárnyasainkat, erről egy alkalommal magamnak is volt alkalmam meggyőződni. Egy alkalommal ugyanis, midőn a dévai erdőgondnoksághoz tartozó »Vlegyászi és pojana reticeli« erdőben külső munkálatokkal lévén elfoglalva, a pojana-reticeli erdőházban voltam elszállásolva, az ottani erdőőr neje nap-nap mellett arról panaszkodott, hogy szárnyasait a »kánya« ugyan csak tizedeli. Későbbben magam is meggyőződtem róla, hogy a szóban levő kincstári telepen, amely minden oldalról nagy kiterjedésű erdővel van körülvéve — a ragadozó madarak, különösen pedig egy pár ölyv mint mindennapi vendég, mily nagy pusztításokat visz véghez a házi szárnyasok között. Elhatároztam tehát, hogy munkaszüneteken e ragadozó madarakat figyelemmel fogom kísérni, lestem is rájuk minden vasárnap a kertkerítés tövébe meghúzódva töltött fegyverrel, de kárba vesztett minden fáradságom; mert amíg én lesben

állottam, addig a rablók más udvarok szárnyasai között ejtettek prédát; valószínűnek tartom, hogy észrevették szándékomat s csak akkor jöttek az erdőőr udvarára, mikor nem lestem rájuk, ily módon tehát én is más cselhez folyamodtam. Kinyitottam ugyanis a tisztai szállószobának a kertre és az udvarra nyíló abakait és a szobából lestem s nem soká kellett várnom, mert úgy dél tájban, mintha csak a villám csapott volna a kertben levő tyukok és csirkék közé, vést jelző, kétségbeesett rikácsolással és sivitással igyekeztek a ház előtti tornác alá menekülni. Itt van tehát a jó madár! Pillanat alatt fölugrottam s az ablakhoz támasztott fegyveremet felkapva kinéztem az ablakon s csakugyan ott látom a tolvajt, amint éppen egy kikezdett szénaboglya tövében két, a földhöz lapult csirkére lecsapott. Ezeknek már nem volt annyi idejük, hogy a tornácig menekülhettek volna, a kikezdett szénaboglya tövében kerestek tehát menedéket. Löni azonnal nem akartam, mert látni kívántam a tovább történeteket, amire nem is kellett sokáig várni.

December.

Az első hóra gondunk legyen. A tiszta fehér lap minden vadunknak megmutatja a csapáját. Ilyenkor megtudhatjuk, hogy mennyi és milyen duvad van területünkön. Ha esik a hó, zimankós az idő, a rókák odúiban vannak, be lehet őket füstölteni. A hasznos vad élelméről, óvásáról gondoskodjunk. Különösen most kell védelmeznünk őket, mert a fogoly a tanyához, néha a színbe is bemegy, a nyulak meg a kertbe mennek, s mindenütt ellenség várja őket. Itt hurok, ott fegyver. Bizon rászorúlnak a tisztességes vadász védelmére, mert most az éhség és a nagy hideg agyon gyötri az amugy is üldözött hasznos vadat.

Tennivalók a méhek körül március hóban.

A méhekre e hónap egyike a legveszedelmesebbnek, mert az időjárás igen szeszélyes. E hónapban már hazánk zordabb vidékein is van egynéhány oly melegebb nap, midőn a tisztuló kiröpülést megtehetik a méhek. A fiasítás fejlődése is gyorsabban halad most már mely mind több és több táplálékot igényel s ezért ügyeljünk arra, hogy elegendő táplálék, méz és virágpör álljon rendelkezésünkre. Ha a méz fogytán van, lehetőleg lépes mézzel pótoljuk a hiányt, csak ha ez nincs etessünk hig mézet, avagy jól

befőzött cukorszörpöt vagy kandiszukrot. Tavasz felé a mézkészlet is jobban besűrűsödik, sőt meg is jegecesedik s így ennek feloldására, valamint a fiasítás táplálására sok vízre van a családnál szükség. Márciusban igen sokszor oly hideg van, hogy gyűjtés céljából a méhek egyáltalán nem járnak ki, azonban víztől még a legzordabb szeles időben is megkísérlik a kimentelt. Az ily dermesztő hidegben a víztől egészen elalélnak a kijáró méhek s ott az itató helyen megdermedve pusztulnak el, ha csak összeszedve benn a meleg szobában fel nem élesztjük őket; ha azután langyos hig mézzel jól tartjuk a feléledt munkássereget, így táplálékkal megrakodva bármelyik család szívesen elfogadja a méheket. Ezen bajokat elkerülendő, mindjárt ősszel helyezzük be a középső vagy hátsó fedődeszka helyett az etető ládikát, avagy ha akkor nem tettük volna be, úgy kora tavasszal a legelső meleg napok egyikén cselekedjük meg ezt s a kaptárból itassuk a méheinket, ily módon kisebb méhesekben tavasszal sok száz és ezer méhecskét menthetünk meg az elpusztulástól, ami pedig kora tavasszal rendkívül nagy fontossággal bír, mert ilyenkor csak öreg méhek vannak, amelyek mindegyikére a fejlődő fiasítás ápolására nagy szükség van s ha kora tavasszal pusztul el belőlük sok, ezt az egész család fejlődése keservesen megérzi. Március vége felé már a külső itatót is felállíthatjuk a méhes közelében egy védett szélmentes meleg helyen.

Tavasszal a fejlődő fiasítás táplálására sok

Az ölyv egy ugrással kiszemelt áldozatának hátán termett s éles karmait hátába vágta, miközben hasonló mozdulatokat tett, mint mikor a tésztát gyurják, nyilván azért, hogy karmait minél mélyebbre vágassa prédájába. Mindez olyan gyorsan történt, hogy alig telt el egynéhány másodperc és az ölyv már felszállani kezdett zsákmányával, amely halálos ijedségében addig meg sem moccant s csak akkor kezdett vergődni, a mikor érezte hogy az ölyv viszi; természetes, hogy erőlködése hiábavaló kísérlet volt, mert az ölyv csak kettőt-hármat koppantott csőrével prédája fejére s vége volt minden ellenszegülésnek. De már most nem volt vesztegetni való időm, annyival is inkább, mert az ablakból csak korlátozott kilövéssem volt, jól intézett lövéssel tehát véget vetettem az érdekes jelenetnek. A szénaboglya tövébe lapult másik csirke annyira meg volt ijedve, hogy a lövés, az ezután következő zuhanás és a halálosan megsebzett ölyv hánkolódásaira és szárnycsapkodásaira sem mert meglapult helyzetéből mozdulni. A lövésre elősiető lakók a meg-

rémült szegény állatot felvették s az erdőház előtti tornácra vitték, s a midőn ott ismét szabadon bocsátották, a kiállott ijedtségtől még mindig annyira el volt kábitva, hogy alig tudott a lábán állani s egynéhány lépést téve, ismét a földre kuporodott és ott is maradt addig, amig estefelé a tyukketrecbe vitték. A kiállott ijedtség nyomai azonban még napokig voltak rajta észlelhetők, mert míg társai másnap szokott módon ismét elmentek a ház megettől kertbe, addig ő egynéhány napig alig mert 4—5 lépésnyi távolságra távozni a háztól.

Kiszámíthatatlan az a kár, melyet e ravasz és telhetetlen rabló úgy az apróbb vadállományban, mint nemkülönben a házi szárnyasokban okoz, s épp ezért megérdemli a fáradságot, hogy ez a veszedelmes ellenség a legkiérettelenebb módon üldöztessék s ámbár a reá való vadászat természetében rejő nagy óvatossága és ravaszsága folytán fölötte meg van nehezítve, mindazonáltal nem lehet eléggé ajánlani azoknak, akiknek alkalmuk van vele gyakrabban találkozni, hogy azt a

virágport is felhasználnak a méhek s ilyenkor igen jó szolgálatot tesznek s félrerakott virágporos keretek. Ha virágporos kereteink már elfogytak volna, ezt liszttel is elég jól pótolhatjuk; ez esetben a méhes előtt napos meleg helyen egy kaptárt helyezünk el, melyben egy lapos edénybe vagy üres keretbe híg mézet teszünk, a lisztet pedig a fenékeszkán tányérban vagy keretbe szorva adjuk a méheknek. A méz idecsalogatja a méheket s ha az elfogy, a lisztet is szorgalmasan hordogatják.

Enyhébb időben, ha a családokat átvizsgáljuk, az esetleg kiürült kereteket vegyük ki, a fedődeszkákon és ablakokon az újságpapírréteget és párnákat tartsuk még rajta, mert az éjjelek mellett még a nappalok is hűsek s így nélkülök könnyen kihülne a kaptár. Az anyátlan családokat legcélszerűbb az erősebbekkel egyesíteni. A felsorolt munkák mellett időnként ajánlatos tartalék lépesméz-készletünket is átvizsgálni, vajjon nem férkőzött-e be egy kihullott titkos görcs helyén egy szemfüles egér, avagy a félelmetes viasmoly nem ütötte-e fel tanyáját. A hónap vége felé a molyok ellen ajánlatos már a lépeket néha-néha kénnel megfüstölni.

A magyar nyul tenyésztése.

A házinyul-tenyésztésben, — mely az utóbbi időben oly nagy lendületet vett és inkább egyes külföldi kiváló fajták meghonosítására irányul — egyesek megmaradtak a nagy, zömök szürke magyar nyul tartása mellett és igyekeztek azt tovább fejleszteni, nemesíteni,

legkiméletlenebb módon üldözzék. Követendő példaul szolgálhat itt egy ismerősöm, — akinek nevét szabad legyen elhallgatnom, s aki, mint szenvedélyes, de egyszersmind okszerű vadász azt tartja, hogy nem csak a hasznos, de a kártékony és ragadozó vadakra is kell vadászni, sőt hogy a ragadozókra való vadászás minden vadász kötelességét képezi. Ő mint a *Falco palumbarius*ok alapos ismerője, különösen ezek kérlelhetetlen ellensége és üldözője s ezt oly szenvedélylyel űzi, h. gy egy elejtett ölyv több örömet szerez neki, mint öt nyul elejtése. Ezen a téren valóban szép eredményeket is tud felmutatni, de büszkén is szokott ám ezekre hivatkozni; amiért is amidőn egy alkalommal több *palumbarius* történetét talált elmondani, mint a mennyit egyszerre elhinni lehetett volna, a »*Palumbarius*« névvel ruháztuk fel.

(E. L.)

de e mellett edzettségében megtartani. E téren azt tapasztalták, hogy ez a fajta annyira ellentálló, hogy télen-nyáron, esőben-hóban, szabadban tartózkodva egészségesen maradnak és a takarmány iránt igénytelenek, a ház körül található zöldfélékkel teljesen beérik. Az anyák szaporák, mert majd mindig 8—10 darabot ellenek. A magyar nyul fenti jó tulajdonai mellett gyors fejlődésű és súlyban a 3.5—4 kg. sem ritka. Oly emberek kezében tenyésztési célra, kiknél az edzettség és igénytelenség a főkiváncsolom, igen jól beválik. A tenyésztést a leghelyesebb mindig csak kicsinyben kezdeni 2—4 anyával és 1 himmel. Ha aztán látjuk, hogy kedvünkre való az anyag, szaporítsuk magunk azt fel, edzetten, ami viszonyainknak megfelelően, annyira, a mennyit csak tartani képesek vagyunk. Szabadbani nyultenyésztésnél a ketrecek, melyek kifuvóval láttassanak el, tető alá helyezzünk, hogy eső, szelek, hóföregteteg stb. ellen védve legyenek. A fiadztatás a téli hónapokban (november, február) szünetel, ez azonban természetes is, mert ilyenkor a párási hajlam is nyugszik. Szabadbani tartás mellett egy nyultól egy évben négyszeri fiadzást lehet várni, ha a nyul maga neveli fel fiait. A házinyul 30—31 napig hordja kicsinyeit és a születéstől kezdve legalább hat hétig kell, hogy szoptassa, de sok esetben, ha szép fejlődést és edzettséget akarunk, két hónapig is. A szoptatási idő után pár napig okvetlen pihentetni kell a nyulat s csak azután újból párosítani. Az első párosítás februárban legyen.

KÜLÖNFÉLÉK.

Tigrisvadászat Mandzsuriában. Mandzsúria a világ legkitünőbb vadászterülete; nemcsak vadállományának gazdagságával, hanem minőségével is fölmúlja az összes ismert országokat. Az erdőség és a folyampartok királya itt a tigris, mely nagyobb a bengáliai királytigrisnél is. A kifejlődött mandzsúriai tigris fejétől farktővéig három és fél méter, de akad sok négy méter hosszúságú is. Az európai állatseregletekben mutogatni szokott szibériai-tigris csak halvány képet ad a mandzsúriai tigris óriási méreteiről. Mandzsúria némely vidékén a tigris oly vérengző, hogy az embert még hajlékában is megtámadja; a kunyhó tetejére ugrik, keresztültöri és így hatol be. A tigrisvadászatokat rendszeren télen tartják; mély gödröket ásna, ezt gazzal befödik és ha a hó belepte, akkor vagy élő állattal csalják, vagy hajtókkal üzik oda a csapdába, a mikor aztán lándzsákkal megölik. Így természetesen teljesen elrongyolják a szép tigrisbőrt úgy, hogy a kereskedelemben nem értékesíthető.

Meddig él el az állat. Természettudósok már régóta tanulmányozzák, meddig élnek el a különböző

fajtájú állatok. Ennek a kitapasztalása nagyon nehéz, mert vajmi kevés állatnak jut az a szerenese, hogy természetes halállal muljék ki. A vadállatok ölik egymást, a szelideket öli az ember. Egy csomó állatnak azonban mégis sikerült már megállapítani az élete átlagos idejét. A ló meg a szamár életének legvégső határa a harmincöt esztendő. Ezt a kort azonban vajmi kevés éri el és ha meglesz a lóvágóhid — még sokkal kevesebb. Az ökör legfőlebb harminc esztendeig él, akkor már olyan öreg, hogy végelgyengülésben hal meg. A juhnak, macskának, sertésnek az élete ideje már csak félekkora: legfő'ebb tizenöt esztendő. Ezt a kort azonban talán csak a macska éri meg, ha ugyan öt is le nem ölik — nyulnak. A kutya élél huszonöt évig, a tengeri nyul 8—10 esztendeig, a liba élélhetne, ha hagynák, harminc évig, a kacsá meg a kakas tizenketőig, a holló száz esztendőt is megér, a papagály meg az elefánt százötvenet, kétszázat. A leghosszabb életű állat az eddig szerzett adatok szerint a teknősbéka: hogy ez meddig él el, azt nem állapították meg, de egy londoni állatkertben van egy teknősbéka, a melyről bizonyos, hogy 1750-ben már megvolt, sőt miár akkor is koros legény volt és még ma is olyan jó erőben van, hogy élélhet akár még egy pár száz esztendeig is, ha — meg nem unja.

Megmászatlan hegyek. Benne van az Isten képére alkotott ember lelkében a vágy, nem hagyja nyugton a törekvés, hogy minden másnak e világon föléje kerüljön, magának, tudományának, hatalmának meghódítsa. Kikutatja a tenger mélyét és a hegyorom hasztalan rejtőzik felhőköntösbe, az ember kockára teszi az életét, fölhasznál és nincsen hómező, jégsivatag mely vállalkozásának kedvét, erejét szegje. Európában már nincs hegycsucs, amelynek szűz havát emberláb nem tiporta volna, de van Ázsiában, Afrikában és Amerikában egy csomó hegyóriás, amely égbenyuló ormának embertől való érintetlenségét idáig még megőrizte. Field című ujság felsorolja azokat a hegyeket, amelyeket megmászni még embernek nem sikerült. Amerikában a St. Eliás-hegynek csak a legfelsőbb csucsa tövéig jutott az abruzzói herceg, a huszmérfölddel északabbra fekvő Mont Logan még magasabb, ennek a megmászására még kísérlet sem történt. Sir William Conway az Ancohuma hegyeket akarta megmászni, de nem jutott fel az oromig, sőt majdnem belepusztult a vállalkozásába, az út oly veszedelmes. Ennél a csucsánál is magasabbnak gondolják az Ampató-hegyet. Szinte megmászhatalannak látszanak a Selkirks csoport és a kanadai Rockié-lánc jéggel és hóval borított hegyei. A kanadai Pacific-vasut egész e hegylánc tövéig viszi az utast. Afrikában már nincs ennyi szűzormu hegy. Mióta a bátor Mackinder fölhatolt a Kenta ormára, csak a Roventori hegyláncnak van egy-két csucsa amelyre idáig ember föl nem jutott. A hegylánc harminc mérföld hosszú, a legmagasabb csucs körülbelül 20.000 lábnyi lehet. Idáig csak 15.000 láb magasságig mászták meg — Annál bőségesebb tere

kinálkozik a merész hegymászonak Ázsiában. Egész csomó kisebb hegység is van még ott, amelynek csucsa senki sem járt. Gerrare most szervezi az expedícióját a kamcsatkai hegyek megmászására. A Himalaya már meg van hódítva, de még megmászatlan a Kabru, a Nanga Parbat, amelynek szikláiról zuhant a mélységbe a boldogtalan Mummery. A magassága ennek a hegycsucsnak 24.000 láb és a turisták biznak benne hogy megmászható. Gerrare expedíciója első sorban a Kankenejuega nevű hegyóriást akarja megmászni, amely 28.000 láb, azután a Gaurisankart amely 29.000 láb magas.

Járásiak mozgalmá. Egyik máramaros-vármegyei tudósítónk közléséből látjuk, hogy a vármegye területén alkalmazott járasi vadászati altisztek folyó hó 17. napjára gyűlést szándékoznak összehívni, s ezen módot keresni fizetésük rendezésére és nyugdíjjogosultságuk kivívására, megbeszélésük után pedig másnap testületileg akarnak megjelenni a közigazgatási erdészeti bizottság elnökénél, hogy ott kéréseiket előadják. Nem lehetetlen, hogy a meghívottak valamelyikének meghívója a postán eltéved s azért itt is felhívjuk az ottani járasi kartársak figyelmét a gyűlésre. Szent kötelességüknek tartásuk az ezen a gyűlésen való megjelenést valamennyien, még a talán jobb sorsban lévők is, mert hiszen itt közös érdekekről van szó s ennek kivívása mind-egyiknek egyformán kötelessége.

Véres összeütközés a csendőrökkel. Pécsről jelentik; Petárda községben f. hó 3-án este tizenegy órakor az ottani községi vendéglőben mulatoztak és zajongtak. A csendőrrjáró-őrség belépett a vendéglőbe és figyelmeztette a zajongókat, viselkedjenek csendesebben, különben is a záróra elmúlt, menjenek haza. A borozó vendégek az ital hatása alatt ellenszegültek a csendőröknek s midőn ezek újból felhívták a távozásra, többen kést ragadva nekimentek Csillag Ferenc őrsvezetőnek és súlyos sebet ejtettek rajta. Az őrsvezető vértől borítva támolgyott ki a korcsmából; a vendégek utána mentek és folyton ütlegették. Ekkor az őrség másik két embere fegyvert használt, mire a támadók közül ketten

a golyótól találva, holtan összeestek. Többen megsebesültek, akik azonban a lakásukra menekültek. Az esetről táviratban értesítették a székesfehérvári csendőrség vezetőségét.

Szerkesztői üzenetek.

Lótos János urnak, Görgényzentimre. Köszönet a beküldött s kiváló szakértelemre való közleményért, melyet eddig csak azért nem hoztunk, mert lapunk szerkesztője hosszabb időn át mint esküdt teljesítette honpolgári kötelességét. A cikk elején azt írja, hogy az erdészeti altiszteknek nem mestersége a tollforgatás. Bizon forgatják ezt eleget, de sajnos, tudásukat a legtöbben vagy rossz szerelmi elbeszélések, vagy még rosszabb versek írására pazarolják, arra azonban, hogy a szakmájukban szerzett tapasztalatokat megírnák és így közkinccsé tennék, nem igen gondolnak. Nagy örömünkre szolgálna, ha közleményeivel gyakrabban szerencsételné lapunkat.

A kiadóhivatal postája.

Bodnár János urnak, Kovácsvágás. A bejelentett új előfizető nevét bejegyeztük s a lapot részére megindítottuk. Az ígéretet tudomásul vettük. **Baka János** urnak, Csurgó. A négy koronát köszönettel vettük. **Miklós József** urnak, Tudomásul vettük a kilátásba helyezett küldeményeket. **Deák Ferenc** és **Tóthfalussy Samu** uraknak, Járavize. 2—2 koronát mint első évnegyedi előfizetést javukra írtuk. **Vadas József** urnak, T. Lomnic. Mint új hívünket örömmel üdvözljük. Talán lehetne azon a vidéken több hívet is toborozni. **Eiben Sándor** urnak, Alvinc. Készséggel nyugtázzuk a beküldött 2 koronát, melyet javára írtunk. **Bocskay János** urnak, Potony. Az utalvány szelvényén nem jelezte ugyan, hogy mire küldi a 2 koronát, de abban a hitben, hogy ez előfizetés a lapra, f. hó 1-től mint ilyet bejegyeztük és a lapot megindítottuk.

A brassói m. kir. erdőhivataltól.

1908. évi 109. ügyszám. e. h.

A brassó vármegyei bácsfalusi illetve XIII-ik számú Tömösvölgyi őrzésben lemondás folytán megüresedett »erdőszolgai« állásra, mely évi 432 kor. bérrel, 36 kor. egyenruha átalánnyal, 48 kor. lakbérrel és 12 ürm.³ tűzifával van javadalmazva, pályázat nyitatik.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy Brassó vármegye tekintetes közigazgatási erdészeti bizottságához Brassóban címzendő, sajátkezüleg írt kérvényeiket, az erdőtörvény 32§-ába előírt

kellékek és eddigi szolgálatuk igazolására szolgáló okmányokkal, valamint egészséges, erőteljes testalkatukat s jó látó-, halló képességüket tanúsító orvosi bizonyítvánnyal felszerelve a brassói m. kir. áll. erdőhivatalhoz a folyó évi március hó 31-éig nyújtsák be.

Szabályszerűen felnem szerelt vagy ezen határ időn túl beérkező kérelmek figyelembe nem vétetnek.

Brassó, 1908. évi március hó 4-én.

A. m. kir. áll. erdőhivatal.

Tiszolc nagyközség (Gömör-Kishont várm.) egy erdőőri állás betöltésére pályázatot hirdet.

Javadalmazás: 432 korona évi illetmény és 8 ürm. bükkhasáb tűzifa a lakásra szállítva, és az erdei kihágások után, a behajtott kár és kártérítési összeg egyharmadrésze.

Pályázhat minden magyar állampolgár, aki: feddhetlen előéletű;

24 évesnél nem fiatalabb, 35 évesnél nem idősebb; az erdőőri szakvizsgát letette;

és ép szellemi erő és egészséges testalkattal bír.

A folyamodványok a nagyközség előjáróságához kellően felszerelve március hó 20-ig benyújtandók.

Az állás rögtön elfoglalható.

Tiszolc, 1908. február hó 20.

Az előjáróság.

„VADÓR“

című Hönig-féle tankönyvet bármely mennyiségben megvesz lapunk szerkesztősége.

HIENTZ JÓZSEF
SZÁSZSEBES

KÖNYVNYOMDA KÖNYVKERESKEDÉS

Izléses kivitelben!

Szállítja az összes,
a könyvpiacra elő-
forduló könyveit,
Journáljait, napila-
pait, zeneműveit,
levél- és írópapírjait
Elvállal minden e szak-
mába vágó nyomdai
munkát.

Jutányos árban!

Nyomatott HIENTZ JÓZSEF könyvnyomdájában Szászsebesen.

Egyenruhákat,

Egyenruházati cikkeket,

Polgári ruhákat,

Fehérneműt.

Fegyvereket és töltényeket

A legjutányosabb árak mellett legjobb
minőségben készít

BLUM SÁNDOR

udvari szállítója Ő Felsége a perzsa császárnak, I. Péter szerb királynak és Wladimirovits orosz császári nagyhercegnek.

Budapest

Váci utca 15.

Erdőtiszteknek nemkülönböztetve erdőaltiszteknek előnyös
részfizetési kedvezmények.

Nagyobb megrendelés esetén kívánatra mértékek
felvétele végett a cég egy szabása saját költségén
bárhova elküldi.

Arjegyzéket és mintákat ingyen küldök.

Vidéki megrendelésekre kiváló gond lesz fordítva.
Legkisebb megrendelést is szívesen eszközölök. Meg
nem felelő árú a cég költségén visszaküldhető.

**EGYEDÜLI FERLACHI
GYÁRTMÁNY**

mely a bel- és külföldi gyártmányok
közti versenyen a legelső díjat nyerte el.

Arany érem:

Páris 1906.

46 remekelés.

**OGRIS
MARCUS**

fegyvergyár és (prácios) puskaműves.

FERLACH (Karinthia) szállít elsőrangú
bármily rendszerű vadász- és céllövő-fegy-
vereket legjobb és legpontosabb kivitelben.
Különlegesség nagyon könnyű Drilling
fegyverekben. — Súlyuk 2-8—3 kg.

UJDONSÁG!

UJDONSÁG!

Browning-féle serétes-ismétlőfegyver

— 225 korona gyári áron. —

Arjegyzék ingyen. — Magyar levelezés.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ORAŰZLETE.

Alapítva 1847.

Brausweller János
Szegeden. Cs. és kir. kizárólagosan
szab. chronometer- és műorás, főttalálója
a remontoir ingaóráknak
stb. stb.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltenek.

Előnyös vadértékesítés

Szarvas, dām, vad, vadsertés őz, nyul,
fogoly és egyéb lött vad értékesítését
minden mennyiségben elvállalom a
legmagasabb árak mellett.

Azonnali készpénz elszámolás!

Ajánlatokkal kér:

Fodor Károly,

bizományos

BUDAPEST, (központi vásárcsarnok).

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓK
BUDAPEST, IV. Váci-utca 35.

A legrégibb és legnagyobb egyenruházati intézet

A nagyméltósági földművelésügyi m. kir. minisztérium 70542 magas rendeletével az erdőigazgatóságoknak ajánlva.

Erdészeti- és erdő altiszti

egyenruhákat, egyes egyenruhadarabokat és mindennemű felszerelési cikket ajánlunk kitűnő mesteri szabás és izlésteljes kiállításban.

Fehérneműek- és harisnyák óriási választékban.
Fegyverek- és töltényekből állandó nagy raktár.

Polgári ruhák

a legjobb magyar- és angol szöveteiből elsőrangú szabászok közreműködése mellett készülnek.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők megrendelések és nagyobb megrendelés esetén kívánatra saját költségünkön egy szabászt küldünk a mértékek felvétele végett.

Árjegyzéket és mintákat

ingyen és bérmentve küldünk és vevőink kényelmére bármely cikket készséggel beszerzünk.
Meg nem felelőt visszavesszünk.

Fáj minden tagom,

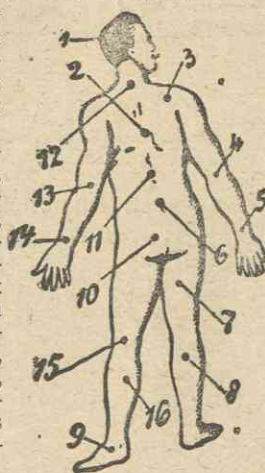
(tudassa velem, testének mely számu részén érez fájdalmat.)

törődött, kedvetlen, levert, kimerült vagyok. Ily szavakkal vagy érzelmekkel ébred, jár, kel, fekszik le az ideggyenge ember.

Nem egészséges, nem boldog azon egyén, aki folytonosan vagy ritka megszakításokkal gyengeségről, rosszulétről, hátfájalmakról, törődöttségről, kedvtelenségről panaszkodik, aki bátorságát és erejét veszítve önmagában nem bízik, aki nem talál örömet munkában, társaságban, olvasásban, mulatozásban, ki mindig saját bajait, saját gyengeségét, tehetetlenségét látja maga előtt, legkisebb jelentéktelen tünettől is kétségbe esik.

Szervezetéből, idegrendszeréből hiányzik a szükséges éltető elem, a villamosság. Csak azon férfiak és nők felelhetnek meg hivatásuknak és kötelességeiknek, csak azok élvezhetik az élet örömeit teljességgel, akik teljes idegrendszerük birtokában vannak, erősek és egészségesek.

Az **Elektrophor** villamos orvosi gyógyító-készülék a legtermészetesebb gyógyerőt, a villamosságot szolgáltatja, a kimerült szervezet, a gyenge, elernyed, fájdalmas szervek, idegek, izmok erősítésére, gyógyítására. Visszaadja a kimerült, törődött, testileg és szellemileg elgyengült, elkedvtelenedett öregek, férfiak és nők megfelelő életerejét, megszabadítja őket az ideges ingerlékenységtől, munkakedvtelenségtől, életunságtól és a nyomasztó érzetektől, a fejfájást, fejfájást, fejfájást és szédülést, ideges szívdobogást, étvágytalanságot, bélrenyheséget, az évek óta fennálló csúszos, köszvényes fájdalmaktól, az ischiás, zsába, hát- és kereszt-

Az **Elektrophor** erősíti az idegeket, megújítja a vérünket, élesíti az érzőket és érzékeinket, a vér keringésének és idegrendszerünknek a szabályos működését biztosítja és megóv bennünket minden betegségtől. **Bourg** dr. tanár, a párisi egyetem orvosi fakultásának tagja, az **Elektrophor**ról a következőképpen nyilatkozott:

„Nemcsak köszvény, reumát, görcsöket, idegességet és asthmát gyógyítottak vagy legalább is enyhítettek ezer meg ezer olyan esetben „Elektrophor”-ral, amelyben az orvosok tudománya csődöt mondott, hanem idegbetegségek, fejfájás elgyengült férfi erő kólika, fülzúgás, álmatlanság, hipochondrius-állapotban levőknél, de különösen székrekedésben és aranyerben szenvedők bájára ellen alkalmazva, egy-néhány nap múlva, de sok esetben néhány óra múlva is csodálatos enyhülést észleltek. Fájdalmas női betegségekben szenvedők majdnem biztos enyhülést és gyógyulást nyernek. Aldott állapotban levő nők sikerrel használhatják.

Nem romlik! Örökké eltart! — Egy teljes kis készülék ára 25 kor. Gyenge szervezeteik részére. Egy teljes nagy készülék ára 50 kor. Idült betegségek gyógyítására. Különleges **Elektrophor** igen erős árammal 100 korona.

A pénz előleges beküldése vagy utánvét mellett szállítja:

Auffenberg József Budapest, VII., Verseny-utca 6—63.

Az „ELEKTROPHOR” telepek nélkül ad villamos áramot évekig. Kitűnő működésért kezességet vállalok. Kezelése könnyű és egyszerű miért is elismeréssel nyilatkozik használója rendszerint.

Nyomatott HIENTZ JÓZSEF könyvnyomdájában Szászsebesen.